

Samskabelse i Nordic City Network

Organisering af 'Guldzonen' - en start-up guide



**NORDISK
KULTURFOND**

INDHOLD:

1. Hvad er 'Samskabelse i Nordic City Network'?

2. Hvorfor er det vigtigt?

3. Hvordan kommer man i gang?

4. Hvordan søger man hjælp?

5. Inspiration

1. Hvad er 'Samskabelse i Nordic City Network'?

Udvikling af samskabelsesformer sker i dag inden for en lang række felter, særligt inden for udvikling af såkaldte kernevelfærdsydelse som ældrepleje.

Inden for byudvikling er samskabelse mindre fremherskende – dog er interessen stor, og mange byer ønsker at eksperimentere med nye tilgange til byudvikling.

Med dette initiativ vil Nordic City Network være med til at understøtte denne udvikling. Det bygger bl.a. på den viden der er kortlagt og analyseret i de senere år vedrørende urbane fællesskaber.

I mange byer ser vi nemlig en opblomstring af borgere, der tager sagen i egen hånd og indgår i mange forskellige (og nye) typer af fællesskaber. Disse fællesskaber udgør en potentiel, ikke bare ressource, men forandringskraft.

Men mere konkret – hvori består denne forandringskraft? Hvad kræver det af de forskellige parter, ikke mindst de kommunale planlæggere? Og hvordan kan frugtbare fora for samskabelse etableres og udvikles?

Formålet med dette initiativ er med udgangspunkt i disse spørgsmål at AFPRØVE nye samarbejdsformer inden for byudvikling.

Initiativet sættes i gang nu og vil løbe over de næste 2-3 år. Denne start-up guide er tænkt som en hjælp til fase 1.

'Guldzoner'

Samskabelsesinitiativer omfatter – afhængig af sagen – en lang række forskellige aktører. I dette samskabelsesinitiativ sætter vi i første omgang fokus på det, som vi i Nordic City Network, kalder 'Guldzone'.

En Guldzone består af:

- Medborgere
- Politikere
- Embedsmænd

som i fællesskab udvikler nye samarbejdsformer.

Guldzonen er præget af følgende værdier:

Åbenhed

Tillid

Ligeværdighed

Fælles ansvarsfølelse

Guldzonen bliver vigtig for den enkelte by ved at være et fælles forum for fornyelse – men også på tværs af byerne i Nordic City Network kan guldzonen danne grundlag for nye typer af dialog og samarbejde om fremtidens nordiske byer.

Tidsplan:

Fase 1: Første etablering, test & opsamling

- Identificering af relevante parter i byerne
- Første møder lokalt i byerne
- Fælles deltagelse i Folkemødet i Aarhus
- Masterclass i efteråret 2017
- Evaluering af initiativet indtil nu & planlægning af næste fase

Tid: Maj 2017 – Oktober 2017

Fase 2: Videreudvikling og afprøvning af samskabelsesprojekter i NCN medlemsbyer

- Identificering af sager der kan samskabes omkring
- Lokale udviklingsinitiativer
- Supermasterclasses (Nordic City Labs) i NCN regi (erstatte de sædvanlige seminarer): vidensinput og erfaringsudveksling mellem byerne

Tid: 2018 - 2019

Fase 3: Verdensudstilling af nordiske byer og byudvikling

Tid: 2020

2. Hvorfor er det vigtigt?

- A. Borgerne får mulighed for at udvikle stærkere kontakt til andre medborgere, og ikke mindst politikere og embedsmænd i egen kommune
- B. Ved at få mere kontakt til borgere – og på en anden måde – kan det føre til dannelsen af lokale netværk for aktive borgere
- C. Politikere får et mere omfattende og nuanceret billede af det, som borgerne ønsker og kan bidrage til i deres by
- D. Nordic City Network får en stærkere lokal organisering og bredere fodfæste i medlemsbyerne

ØGET SAMARBEJDE – SKABER NYE IDEER TIL FÆLLESSKAB, VELFÆRDSSAMFUND OG DEMOKRATI

NYE MULIGHEDER FOR EN BYUDVIKLING DER BIDRAGER TIL SAMFUNDSOPBYGNING

OPBYGNING AF BYENS SOCIALE OG DEMOKRATISKE KAPITAL

3. Hvordan kommer man i gang?

Samskabelsesinitiativet er i første omgang en test, så det handler om at komme i gang, stikke en føler ud og gøre sine første erfaringer. Hver enkelt by vil være forskellig, vil have forskellige sager, der kan drive samskabelse og derfor er der heller ikke *en* formel for, hvordan man gør.

Følgende ideer er alene tænkt som inspiration til, hvordan man kommer i gang.

- Beslutte sig for den eller de få personer der i første omgang driver dette initiativ frem til Folkemødet i September 2017
- Tal med en kollega fra en anden kommunal afdeling – har de erfaring med samskabelse? Hvordan har de grebet det an?
- For de byer der har deltaget i Master Class om urbane fællesskaber og sidenhen udarbejdet handleplaner for medborgerdialog, kan dette initiativ eventuelt flettes ind i det arbejde
- Udarbejd en første liste over personer/organisationer, der kunne tænkes at have interesse for at indgå i 'guldzonen'
- Start småt og udvid senere. I første fase kan det være fint at starte småt og etablere 'guldzoner' på 6-8 personer. Det vigtigste er, at alle tre parter er repræsenterede.
- I første omgang kan det give god mening at invitere de politikere, der allerede er aktive i/har deltaget i Politisk Forum
- Kig på kortlægningen af urbane fællesskaber – er der borgere eller aktive fællesskaber blandt de eksempler, som kunne være med til at udvikle initiativet i første fase?
- Overvej hvad forskellige aktører kan få ud af dette initiativ. Hvad får man ud af at være med?
- Invitér på et første uformelt kaffemøde
- Overvej sted og tidspunkt for kaffemødet, så det ikke udelukker nogen fra at deltage
- Den første invitation vil – med mindre I beslutter noget andet – komme fra kommunen, men der kan lægges op til, at andre parter kan være værter ved eventuelt efterfølgende møder.

Opgaver for 'Guldzonen'

En vigtig succesfaktor er, at alle parter skal føle, at de har en aktiv andel i arbejdet. Det kan tage tid at identificere interesser og motivationer. I mellemtiden skal guldzonerne mødes om følgende opgaver:

1. Diskutere og identificere sager, hvor det kunne være muligt og relevant at samskabe. Et bruttokatalog. Hvad kan byen anvende et sådant samskabelsesinitiativ til?
2. Udvikle første ideer til en 'City guide' – en alternativ belysning af, hvordan byen virker
3. Forberede en lokal udfordring, som man ønsker at tage med til Aarhus Folkemøde. Her vil der være mulighed for at få feedback fra andre guldzoner
4. X – noget som I vælger

Kort om Folkemødet i Aarhus, september 2017

Folkemødet i Aarhus sætter særligt fokus på samskabelse i guldzonen ved at både borgere, planlæggere og politikere sætter hinanden stævne, og der etableres et særligt rum, hvor første ideer og tanker om samskabelse kan testes. Hver by møder med en lokal guldzone og vil i løbet af Folkemødet få mulighed for at udveksle tanker og erfaringer med andre byers guldzoner, samt videreudvikle ideer til, hvordan man kommer videre i egen by.

4 Hvordan søger man hjælp?

I projektets første fase vil Louise Kielgast fra Gehl fungere som rådgiver for samskabelsesinitiativet. Det betyder, at der er etableret en 'hotline':

Tlf.: +45 - 40 84 11 97

Email: louise@gehlpeople.com

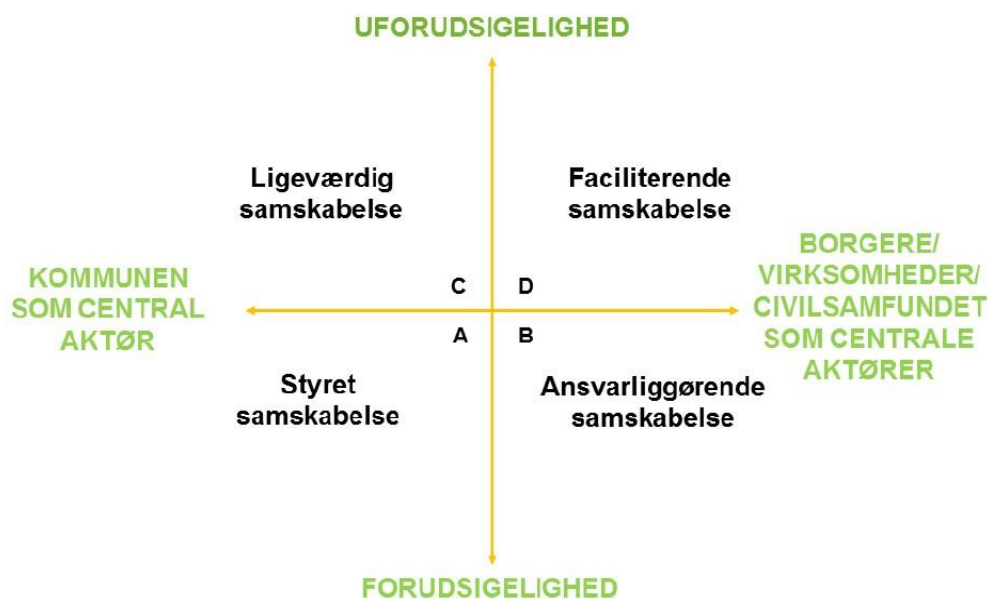
Benyt ovenstående, hvis I vil:

- Have input til hvordan I kan komme videre i processen lokalt
- Kobles til andre byer for at høre, hvordan de gør
- Ideer til hvor man kan hente yderligere viden
- Eller blot har et spørgsmål til hele dette initiativ

5 Inspiration

Byer har forskellige erfaringer med inddragelse og samarbejde, der kan bruges og udvikles i dette initiativ. Derudover kan man søge inspiration – både inden for faglitteratur og hos andre byer. Dette afsnit indeholder et par første inspirationskilder.

Der er efterhånden skrevet meget om samskabelse. Følgende model kan være med til at skærpe, hvordan man tænker at gribe det an, hvad ambitionsniveauet er:



Modellen er udarbejdet af Jens Ulrich og I kan læse mere i denne artikel:

https://www.ucviden.dk/ws/files/34461110/Jens_Ulrich_2016_Samskabelse_en_typologi_CLOU_skriftsserie.pdf

Eksempler på samskabelse:

- Styret samskabelse: borgere der sorterer affald i eget hjem
- Ansvarliggørende samskabelse: at der ydes hjælp til selvhjælp, ex. inden for ældrepleje
- Ligeværdig samskabelse: når borgere og kommunale fagpersoner sammen diskuterer, hvad problemerne er, og prioriterer indsatser, ex. omkring en sundhedspolitik.
- Faciliterende samskabelse: når kommunen stiller ressourcer til rådighed og støtter initiativer fra neden, ex. Sager der Samlers 'Vores rum' projekt i Aarhus

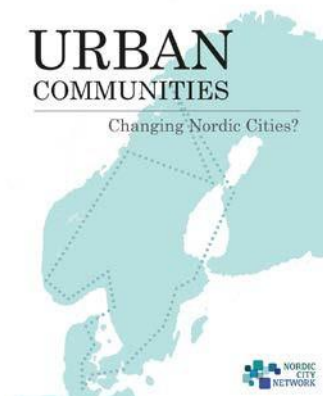
I de sidste årtier har mange byer eksperimenteret med forskellige former for borgerinddragelse, men måske handler samskabelse om at udvide vores forståelse af inddragelse:

Borgerinddragelse

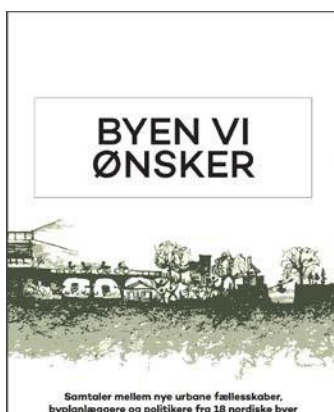


Kommuneinddragelse?

RELEVANTE NORDIC CITY NETWORK PUBLIKATIONER



<http://www.nordicitynetwork.com/media/35569/Urban-Communities-Changing-Nordic-Cities.pdf>



http://www.nordicitynetwork.com/media/35846/ByenVi%C3%98nskerPrint_low.pdf



<http://www.nordicitynetwork.com/media/31068/urbana-gemenskaper-laag.pdf>

BYEKSEMLER PÅ SAMSKABELSE

Følgende er blot et lille udpluk af eksempler fra byer, der kan tjene som inspiration i arbejdet med samskabelse og etablering af 'guldzoner'. Listen kan og vil løbende opdateres.

1. Aarhus – politik for medborgerskab

<https://www.aarhus.dk/~media/eDoc/2/3/0/2306122-3581323-1-pdf.pdf>

<http://reader.livedition.dk/aarhuskommune/560/html5/>



2. Göteborg – særligt ungeinitiativ som forberedelse til 400 års jubilæum

<http://www.goteborg2021.com/jubileumsprojekt/av-och-med-unga/>



3. Skanderborg. Kommunen i en ny version 3.0

<https://www.skanderborg.dk/politik-og-faellesskab/udvikling-i-kommunen/kommunen-3-0#fortaelling-om-kommunen-3.0>

Samskabelse ændrer rollerne			
	Kommunen 1.0	Kommunen 2.0	Kommunen 3.0
Kommunen er...	En myndighed	En serviceleverandør	En arena for samskabelse
Borgerne opfattes som...	Undersåtter	Kunder	Ressourcebærende, aktive medborgere
Politikernes opgave er...	At lave regler og afgøre enkeltsager	Definere overordnede mål og rammer	Lede lokalsamfundet
Lederne er gode til...	At huske reglerne	At lave styring	At lave ledelse
Medarbejderne er optaget af...	Det korrekte og retfærdige	At være serviceminded og imødekommende overfor borgernes behov	Finde ressourcer hos alle, bringe mennesker ind i fællesskaber og støtte og facilitere udfoldelse

Præsentation af Jacob Torfing, Roskilde Universitet, Sambach

4. Gentofte – har udviklet en ny arbejdsform inden for den juridiske ramme af §17, stk. 4 opgaveudvalg, hvor der afprøves tilgange til samskabelse:

<https://kommunen.dk/samskabelse-har-aendret-den-maade-vi-udvikler-politik-paa-i-gentofte/>